

آسیب شناسی عملکرد مدیریت پروژه در بخش طرح های عمرانی با تمرکز بر مسائل قراردادی

احمد باقری^۱، کمال دویده^۲

۱- مدیر امور قراردادهای شرکت آب و فاضلاب خوزستان ، (ahmadbagheri53@gmail.com)

۲- دبیر کمیسیون مناقصات و هیئت انتخاب مشاور شرکت آب و فاضلاب خوزستان ، (kamaldavideh@gmail.com)

چکیده

اجرای پروژه های عمرانی پس از پایان جنگ تحمیلی توسعه قابل توجهی یافته است ، لیکن این پروژه ها در بسیاری از موارد به دلایل مختلف ناتمام مانده و به بهره برداری نرسیده اند. انجام یک پروژه عمرانی بعد از اخذ مجوز ها از مراجع ذیصلاح و بر اساس مبادله موافقتنامه دستگاه های اجرایی با معاونت راهبردی ریاست جمهوری عملی خواهد شد و منابع مالی مورد نیاز طرح ها بر این اساس و در این محدوده تأمین می گردد ، موافقتنامه های مذکور براساس پیش بینی تقریبی میزان هزینه های اجرایی مبادله می گردد ، که در بسیاری از موارد تحمیل هزینه های پیش بینی نشده و هزینه های ناشی از عملکرد نادرست مدیریت پروژه موجب ناتمام ماندن طرحها می گردد. لذا در این تحقیق ضمن آسیب شناسی قراردادهای ، عواملی که هزینه های پنهان برای دولت در بردار تعیین می گردد. شناسایی و حذف این عوامل موجب کاهش چشمگیر بار مالی تحمیل شده به دستگاه های اجرایی میشود. در این تحقیق به منظور بررسی دقیق موارد ، دو نمونه موردی از قراردادهای اجرا شده ، بررسی شده است. قراردادهای مذکور به شکلی انتخاب شده اند که نمایانگر بخش کثیری از پروژه های صنعت آب می باشد، در فرآیند تجزیه و تحلیل نتایج ، موارد به دو دسته تخصصی و عمومی تفکیک شده اند ، که بخش عمومی فارغ از نوع و ماهیت پروژه ، در تمام طرحهای عمرانی کشور کاربرد دارد. که به ترتیب اهمیت شامل اطمینان از تأمین منابع مالی پیش از برگزاری مناقصه ، عدم تسلط کافی مدیران پروژه به ضوابط قراردادی ، کاهش استفاده از منابع مالی دولتی و افزایش مشارکت بخش خصوصی و ... می باشد.

واژگان کلیدی: آسیب شناسی قراردادهای ، هزینه های اجرایی ، پروژه عمرانی ، منابع مالی

۱. مقدمه

یکی از مسائل مهم در اجرای پروژه ها اجرای صحیح فرایند واگذاری کارها قبل از ابلاغ قرارداد و اجرای صحیح فرایند اداری بعد از ابلاغ قرارداد ها می باشد شاید برگزار کنندگان مناقصه در دستگاه های اجرایی نسبت به سرجمع کل اعتبارات مصوب تخصیص داده شده برای کلیه پروژه ها درصد جزئی برای خود محاسبه می نمایند و در ابعاد کوچکتر ممکن است آسیب های جدی به دولت (کارفرما) و پیمانکار وارد نماید و این موضوع باعث خواهد شد که قبل از اجرایی شدن هر پروژه بدلیل تصمیم گیری های غیر کارشناسی و مدیریتی قرارداد با ابعاد بزرگ یا حتی کوچک اجرایی از نظر هدف به سرانجام نرسد لذا باید در کلیه دستگاه های اجرایی عوامل کارفرما و مشاور نسبت به وظایف قانونی، تخصصی خود آشنا باشند و با شروع هر فرایندی از کار نسبت به تسریع در جزء جزء فعالیت ها تسریع نمایند. که در نهایت عدم تسلط به قوانین باعث آسیب جدید به پروژه نگردد. یکی از آیتم های مهم و ابتدایی در موضوع فوق تعیین تیم کار شناسی قوی در بخش کارفرما و مهندسین مشاور می باشد و از این افراد تسلط کافی به قوانین و ضوابط داشته باشند در اجرای کلیه فرایند اداری از مطالعات، تهیه اسناد و نقشه های اجرایی آسیب ها به کمترین حد خود خواهد رسید . همچنین داشتن برنامه مدون یکی از عوامل کاهش آسیب می باشد